

(SÖYLEŞİ)

“kararları birlikte verebileceğimiz iktidarları yaratmak zorundayız”

Okuyacağınız roportaj teknik bir hata nedeniyle 74. sayımızda yayınlanamamıştır. Roportajın yapıldığı DİSK'e bağlı Birleşik Metal İş Eskişehir Şube Başkanı Bayram Kavak, TÜRK İŞ'e bağlı Kristal İş Eskişehir Şube Başkanı İsmail Ayer ve Eğitim Sen Eskişehir Şube Başkanı Süleyman Solak ve söyleşiyi gerçekleştiren Nurettin Aldemir'den ve okurlarımızdan özür dileriz.

SOSYALİST DEMOKRASİ GAZETESİ YAYIN KURULU

NURETTİN ALDEMİR

DİSK'e bağlı Birleşik Metal İş Eskişehir Şube Başkanı Bayram Kavak, TÜRK İŞ'e bağlı Kristal İş Eskişehir Şube Başkanı İsmail Ayer ve Eğitim Sen Eskişehir Şube Başkanı Süleyman Solak 30 Aralık 2008 - 01 Ocak 2009 tarihleri arasında açlık grevindeydiler. Yeni yılı herkes kendi anlayışıyla ve olanaklarıyla karşılar-ken onlar bu ülkede kimse aç kalmaması diye yeni yıla açlık grevinde girdiler. Açlık grevi eylemcileriyle gazetemiz yazarlarından Nurettin Aldemir konuştu.

Açlık grevleri genellikle cezaevlerinde yapılan bir eylem olarak gündeme gelirken üç sendikanın şube başkanları olarak açlık grevi yaptınız. Yılbaşı gecesini açlık grevinde geçirdiniz. Bu eylemle neyi amaçladınız? Kime ne mesaj vermeyi hedeflediniz?

Bayram Kavak:

- Sendikam Birleşik Metal İş, Kristal İş ve Eğitim Sen olarak, ilimizde emeğe yönelik saldırılarda her zaman birlikte olabiliyoruz. Üç sendika şube başkanı olarak yaptığımız açlık grevinin amacı işten atılmaların durdurulması; atılan işçilerin işlerine geri alınması; yaşanabilir bir asgari ücretin belirlenmesidir. Ayrıca krizin faturasını işçiler, emekçiler olarak ödemeyeceğimizi de anlatmak; eylemimizle sesimizi Eskişehir kamuoyundan başlayarak ülke geneline duyurmak istedik.

Konfederasyonlarımızın da bizleri duymasını istedik. Konfederasyonlarımızın sınıfın çıkarları için birlikte mücadele etmesi gerektiği mesajını vermeye çalıştık. İşçilere emekçilere hiçbir zaman değer vermeyen; ülkemizi sıkıntılara sokan AKP hükümetine seslendik.

Eylem biçimi olarak niye açlık grevini seçtik... Ezber bozan, farklı bir eylem biçimi olsun diye. Sağlığımız üzerinden bir eylem yaparken daha radikal eylemlerin yapılması gerektiğine de dikkat çekmeğe çalıştık. 2008'den 2009'a açlık grevinde girerken, gelen yılın daha zor geçeceğini bilincindeydik. Yeni yılda sendikalara, yüzü emeğe dönük tüm kesimlere; kısacası, örgütlü yapılara

ve onların birlikte mücadelesine daha çok ihtiyacımızın olacak.

İki işçi sendikasının şube başkanı ile birlikte açlık grevi yaptınız. Bu eyleme katılırken Eğitim Sen şube başkanı olarak kurumsal veya kişisel amacınız neydi?

Süleyman Solak:

-Eğitim Sen kuruluşundan bugüne kadar emperyalizme ve kapitalizme karşı olan, emeğin haklarını savunan, demokrasi mücadelesinde ön saflarda yerini almış bir emek örgütüdür. Bugün uluslar arası sermayenin ve işbirlikçi sermayenin taşeronu olan AKP hükümeti IMF patentli ekonomik politikalar uygulamaktadır. Sosyal devleti ortadan kaldıran, eğitimi ve sağlığı piyasalaştırma çalışmalarını sürdüren, yaptığı özelleştirmelerle ülke birikimlerini haraç-mezat sermayeye peşkeş çeken uygulamalara karşı, KESK ve Eğitim Sen her zaman oluşturulmaya çalışılan toplumsal mu-

halefetin öznesi olmaya çalışmıştır. Bugün yaşadığımız ekonomik krizin asıl nedeni kapitalizm olduğu kadar, işbaşındaki AKP hükümetidir.

Yaşanan kriz derinleşerek sürmektedir. Tüm çalışanlar, emeği ile geçinenler bu krizin mağduru- rudur. Krizin faturası yine emekçi halka ödetilmek istenmektedir. Özellikle işsizliğin bu denli arttığı bir dönemde sermaye kendine göre çözü- mü: üretimi azaltmakta, çalışanları da işten at- maktaki bulmuştur. Düşük ücretle işçi çalıştırır- ken, kârına kâr katarken iyi, işler yavaşladığında, kendine göre kötüye gittiğinde ise; ne yiyecekleri- ne, ne giyeceklerine ne de çocuklarının ihtiyaçla- rını düşünmeden kapı önüne koyma... Bu gayri insani bir durumdur. Kabul edilemez.

İlimizde de bu işten atılmalar artarak devam ediyor. Son duruma göre 10.000 kişiye yakın emekçi ya işten atılmış ya da ücretsiz olarak izne çıkartılmıştır. Yaşanan krizin daha da derinleşe- ceğini öngörerek halktan, emekten yana olan güçlerin, emek örgütlerinin kriz mağduru olanla-

(SÖYLEŞİ)

ra, işten atılanlara sahip çıktığını göstermek ve bizlere güven duymalarını sağlamak için böyle bir eylem tarzı ortaya koymak istedik. Evet, kararımız bireyseldi ama hiçbir zaman bireysel amacımız olmadı. Eğitim Sen olarak da varlığımız bu eylemle örtüşmektedir. İşkolu sendikacılığı tuzağına düşmememiz gerekiyor. Ülkenin somut koşulları emek mücadelesinde ne yapılmasını bize gösteriyorsa onu da yapacağımızı herkesin bilmesini istedik.

Krizle karşı mücadele parçalı yürütülüyor. Henüz ülke genelinde ve şehirlerde tek merkezli, birleşik bir mücadeleden bahsetmek mümkün değil. Sizce sorun nedir? Sorunun aşılması için neler yapılmalı?

İsmail Ayer:

- Mücadelenin parçalı yürütülmesi bugüne has bir konu değil. Evet, maalesef öyle! Muhalefeti parçalı yapıyoruz. Bu da egemenlere hizmet ediyor. Güçlerimizi birleştirebilsek zaten sorunun önemli bölümünü halletmiş olacağız diye düşünmekteyim. Mücadelemizi sınıftan yana, emekten yana bir duruşa getireceğimizi ummaktayım. Bu eylemin buna hizmet etmesinin beklentisi içindeyim.

Biliyorsun şanlı Paşabahçe Eskişehir direnişini o kadar örmeye çalıştık ama sonuç bozkırda yankılanan hoş bir seda gibi oldu. Kurtuluşumuzun, mücadelenin merkezleşmesinden geçtiğini görüyorum; fakat sınıfın yanında görünüp ihanet içinde olanlar var ve bunlar her koşulda ihanet etmeye devam ediyorlar. Bunları, içimizdeki ihanet edenleri çok iyi görmeliyiz. Sınıf bunu görmeli ki o zaman mücadele bir merkezden devam etsin.

Koşulları biraz da zaman belirleyecek; ben buna inanıyorum. İş, sesini duyuramayan, kuşatılmış, kendini çaresiz gören emekçilere kalıyor. Neden ve nasıl işsiz bırakıldığını, işsizliğinde çektiği açlığın ve sefaletin kimlerin hizmetindeyken olduğunu sorgulatabildiğimizde büyük iş başarımız olacağız. İşten çıkartılan, ücretsiz izinle açlığa mahkum edilen emekçi dostlarımız hemen iş aramaya başlıyor. Sermayeye karşı mücadeleye girerse bu işsizliğin daha da uzayacağı sonucuna varıyor. Yani demek istiyorum ki işten çıkartılanlarla ve krizin mağdurlarıyla bir araya gelebilmeliyiz.

Kriz koşullarında Eskişehir'de kaç işçi işini kaybetti? İşten atılan işçilerin, işten atılma nedenlerini inandırıcı buluyor musunuz?

Bayram Kavak:

- Eskişehir krizden fazlasıyla etkileniyor. Çünkü Eskişehir emek yoğunluklu bir kent... Son üç ay içinde beş binden fazla işçi işten atıldı. On binden fazlası ücretsiz izine çıkarıldı. İşe geri dönüp dönemeyecekleri de belli değil. Kapatılan işyerleri var. Ancak kapatılan işyerlerinin durumu kriz öncesi de sıkıntılıydı. Gerçekten bir kriz yaşanıyor ama gözden kaçırılmaması gereken bir şey var. Büyük firmalar, krizi bahane ederek ve en kolay yolu seçerek işçi atıyorlar. Atılan işçi sayısının yüksek olması ve her geçen gün artması işverenlerin krizden de karlı çıkma niyetlerinin bir sonucudur. Biz işleri iyi giden; gerçekte krizden etkilenmeyen işverenlerin de işçi atığına tanık oluyo-

ruz. İşverenler dürüst davranmıyor; işçi atma nedenleri inandırıcı değil.

Kamu emekçileri kriz koşullarından nasıl etkileniyor? Bu dönem itibarıyla üyelerinizden si-ze yansıtılan yeni sorunlar neler?

Süleyman Solak:

-Diğer emekçiler gibi kamu emekçileri de kriz koşullarından olumsuz etkilenmektedir. Açlık ve yoksulluk sınırı rakamlarına baktığımızda kamu emekçileri yoksulluk sınırının çok altında, açlık sınırının ise biraz üstünde bir gelire sahiptir. 2008'de öngörülen enflasyon hedefi aşılmadığı için ek zam yapılmayacağı açıklanırken 2008 yılı içinde temel tüketim maddelerine yapılan zam, doğalgaz, kömür ve elektriğe yapılan zam oranlarına bakıldığında yaşanan enflasyon ile açıklanan enflasyon arasında büyük bir uçurum olduğunu görüyoruz. Tüm halk gibi kamu emekçileri de sahte enflasyon rakamlarının açıklanmasını büyük bir öfke ile izlemektedir.

Adeta kamu emekçileriyle alay edildiğini düşünmektedir. Tüm bunları gören kamu emekçileri, insanca yaşama taleplerinin öne çıkartıldığı, çocuklarına daha iyi bir gelecek sağlamak için, verilecek mücadeleye destek olacaklarını ifade etmektedir. Önümüzdeki günlerde verilecek siyasi mücadelede sendikal örgütlülük, sendikal politikalar ve emekçilerin talepleri gözetilmelidir.

Eylem yerel ölçekte işçi sınıfı ve emekçiler nezdinde nasıl karşılandı? Eylemin mesajı yerine ulaştı mı?

İsmail Ayer:

- Eylemin çok iyi karşılandığını söyleyebilirim. Gerçekten çok hoş tepkiler aldık. Bu ezber bozan bir eylemdi ve hepsinden önemlisi de kişinin kendi iradesi ile vardığı bir sonuçtu. Açlık grevi eylemi birkaç kişi dışında çok olumlu bulundu. Mesajın yerine ulaştığını biliyorum. Ancak mesajın alanların doğru algılayıp kendine dünyayı zindan edenlere hesap sorma içine girip girmeyeceğini veya en azından onları sorgulayıp sorgulamayacağını zaman gösterecek.

Krizin faturası işçilerin, emekçilerin üzerine kesiliyor. Fatura her geçen gün ağırlaşıyor. İşten atılanlara, işten atılma kaygısı ile yaşayanlara, kriz bahane edilerek mal ve hizmetlere yapılan zamlardan dolayı sürekli yoksullaşan halka ne öneriyorsunuz?

Bayram Kavak:

- Yaşamakta olduğumuz kriz ortamından işçiler, emekçiler olarak bilinçli hareket ederek harsarsız çıkabiliriz. Krizin faturasını sermayeye kesebiliriz. Eşitlikçi ve paylaşımcı politikalara ihtiyacımız var. Hükümet, ekonomik kararlarıyla ve uygulamalarıyla önce insanları aç bırakıyor, yoksullaştırıyor sonra da kendine bağımlı hale getirmek için ucuz gıda ve kömür yardımları yapıyor. Mal ve hizmetleri %80'lere varan oranlarda zamları yapıyor, halkı daha da yoksullaştırıyor sonra da sadaka dağıtıyor.

Bu ülkede emekçi olmak, işten atılma korkusunu sürekli yaşamak demektir. IMF politikalarıyla yönetiliyor. Bugünümüz gibi yarınlarımız da karanlık bu nedenle. Bizlerin nasıl yaşayacağı ka-

rarını IMF ve işbirlikçileri veriyor. Yoksulların, ezilenlerin, işçilerin, emekçilerin nasıl yaşayacağını bizzat bu kesimler vermeli. Kararları birlikte verebileceğimiz iktidarları yaratmak zorundayız! Ancak o zaman bugün yaşadığımız; yarın belki daha çok yaşayacağımız işten atılma korkusundan kurtulabiliriz. Ancak o zaman zamsız zulümsüz yaşayabiliriz.

Eylemimiz süresince bize destek olan tüm örgütlere ve bireylere, özellikle Genç Senli arkadaşlara teşekkür ederim.

Eylemin başından sonuna kadar aldığınız desteği, yaşadığınız dayanışmayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Süleyman Solak:

- Yaptığımız bu eylemde önce kendi örgütlerimiz (KESK, DISK, TÜRK-İŞ' in bazı şubeleri) olmak üzere, emek ve demokrasi mücadelesinde her zaman birlikte olduğumuz meslek odaları, dernekler, meclis, platform, parti gibi siyasi örgütlerden ve basın emekçilerinden aldığımız destekler bizim için çok anlamlıydı. Hepsine ayrı ayrı teşekkür ederiz. Bizleri yalnız bırakmayarak; gelecekte vereceğimiz mücadelenin daha da yükseltileceğine olan inancımızı hep birlikte pekiştirdik. Deyim yerinde ise imanımızı tazeledik.

Şu gerçeği de tespit ettik: Gelecekte kriz mağdurlarına sahip çıktığımızı göstererek, onlarla dayanışma içinde olarak ve bize güven duyabilecekleri eylem tarzlarını örgütlediğimizde; kriz mağdurlarını da içine kattığımız büyük kitlesel eylemler gerçekleştirilebileceğini düşünüyorum.

İzin verirsiniz sözümü bu eylemde bizim için ayrı bir yeri olan Halkevli ve Genç Senli arkadaşlarımıza ayrı bir teşekkür ederek bitirmek istiyorum. Gitmeleri yönündeki tüm ısrarlarımıza rağmen, özellikle geceleri bizimle birlikte kalarak aynı koşulları paylaşan Genç Senli arkadaşlarımıza ayrıca teşekkür ederim.

Yıl başı gecesinde herkes kendi ölçülerinde yer içerken; eğlenirken siz ne yaptınız? O saatlerde neler konuştunuz; hangi duygular içindeydiniz?

İsmail Ayer:

- Abartılı olmasa da yeni yılı karşılama gibi bir geleneğimiz var. Ailecek çocuklarla oturup meyve ve kuruyemiş yer; tv seyrederdik. Yeni yılı karşılarken; yeni yıl gelirken ülkemizde binlerce emekçi krizin getirdiği sonuçlar itibarıyla zaten doğal olarak yeni yılı aç ve soğukta karşıladılar. Bizler de aç kalarak yeni yılı aç karşıladık. Onları anlamaya çalıştık.

Yürüdüğümüz bu yol bu günü kurtarıırken asıl itibarıyla devrime giden yoldur. Onun için bunun devrime hizmet eden bir şey olmasını dilerim. Çalışmalıyız hem de çok çalışmalıyız ki devrim yükü çocuklarımızın ve torunlarımızın omuzlarına binmesin. Bu düşüncelerle tüm emekçilere sömürsüz bir dünya dilerim.

Bana zaman ayırdığınız için ben de sizlere teşekkür ederim. Bir sonraki eylemde görüşmek üzere...